

HART VAN DE STAD KRANT

**Een uitgave van de Vereniging
voor de Pieters- & Academiewijk
en Levendaal-West**

Inhoud:

Vogels in de wijk; Vinger aan de pols; Aalmarktplannen; Parkeren;
Pieterswijktenoonstelling; Joodse gemeente; Bestrating Vliet;
Rapenburg/Nieuwsteeg; Bestuursleden gezocht

Redactie: nummer 89
Carlo van Praag, Ineke
Stoop
maart 1999
oplage 2.500

Ten geleide

Wist u dat er veel rare vogels in de wijk wonen? Hans Adema, medewerker van de Hortus Botanicus, vertelt u er alles over. Daniëlle Anema heeft prachtige foto's gemaakt van een besneeuwde (no business like snow business) Hoefstraat, achtergrond voor opnamen van de film Kruimeltje. Leuke aspecten van het wonen in de Leidse binnenstad. Maar er zijn ook zorgelijke ontwikkelingen. Veel aandacht voor de Aalmarktplannen en de voorgenomen nieuwbouw op de hoek Rapenburg/Nieuwsteeg.

De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging vindt plaats op 20 april, 20.00 uur in Stadslokaal Burgerzaken. Alle leden krijgen een agenda met de bijbehorende stukken toegezonden. Een verslag van deze bijeenkomst vindt u in deze krant.

Op 27 mei is er ook een bijeenkomst in Burgerzaken, nu volledig gewijd aan de Aalmarktplannen. Fred Kaay, inwoner van Leiden en stedenbouwkundige, geeft aan hoe in het Aalmarktgebied meer aandacht aan de woonfunctie kan worden besteed. Wethouder Van Rij is ook aanwezig om bewoners te woord te staan. Deze uitnodiging geldt niet allen de bewoners van onze wijk, maar ook die van Maredorp/de Camp en alle andere geïnteresseerden. Meer informatie volgt via de Leidse media.

Vogels in de wijk

De Leidse binnenstad biedt niet alleen woonruimte aan mensen, maar ook aan vogels. Als medewerker van de Hortus Botanicus loop ik vrijwel dagelijks door de tuin om naar vogels te kijken. Tijdens deze wandelingen noteer ik welke vogels er te zien zijn. In totaal heb ik tot nu toe 70 soorten waargenomen. Voeg daar de bijzondere vogels die, vooral in de winter, in de grachten zwemmen, dan kom ik voor de stad op een totaal van 80 soorten! Van twee andere vogelwaarnemers in de stad, mw. C. Venverloo en dhr. J. Goudszwaard heb ik waarnemingen gekregen die zijn in de onderstaande lijst verwerkt.

De volgende vogels zijn sinds 1988 in de binnenstad gesignaleerd, onderverdeeld in 4 categorieën. Deze zijn overigens niet sterk gescheiden, van koolmezen bijvoorbeeld trekken er grote aantallen door, afkomstig uit Rusland, terwijl onze eigen koolmezen standvogel zijn.

1. doortrekkers/toevallige passanten:

appelvink, zwarte mees, grote gele kwikstaart, braamsluiper, boomklever, groene specht, kneu, sperwer, boomvalk, spotvogel, koekoek, beflijster, bonte vliegenvanger, slobbeend, kleine alk.

2. broedvogels/zomergasten/standvogels:

blauwe reiger, zilvermeeuw, grote mantelmeeuw, kapmeeuw, gierzwaluw, zanglijster, grote lijster, merel, roodborst, koolmees, pimpelmees, staartmees, groenling, winterkoning, spreeuw, bosuil, gaai, turkse tortel, huismus, boomkruiper, grauwe vliegenvanger, ekster, kauw, zwarte kraai, grote bonte specht, tijtjaf, fitis, houtduif, stadsduif (=tamme rotsduif), heggemus, zwartkop, staartmees, braamsluiper, wilde eend, tamme gans, knobbelzwaan, meerkoet, waterhoen, nijlgans, indische gans, fuut. In mijn eerste jaar als biologiestudent (1970-1971) was er nog een kleine roekenkolonie aan de Witte Singel, maar roeken zijn helaas uit dit deel van het land verdwenen.

3. Wintergasten:

stormmeeuw, notenkraker, koperwiek, kramsvogel, pestvogel, goudhaantje, vuurgoudhaantje, keep, vink, ijsvogel, aalscholver, nonnetje, grote zaagbek, dodaars, witooggeend, tafeleend, krakeend, kuifeend.

4. Exoten:

agapornis, grasparkiet, halsbandparkiet, grijsruglijster, langstaartroodmus.

De exoten zijn, op de halsbandparkieten na, ontsnapte volièrevogels. De halsbandparkiet echter is al als broedvogel in de randstad ingeburgerd, regelmatig worden er groepen van meer dan 10 exemplaren in de Vlietlanden waargenomen. Een kennis van mij heeft ze dagelijks op de voederplank in haar achtertuin in Voorschoten. Of iedereen er echt blij mee zal zijn waag ik te betwijfelen. De in kolonies broedende dieren maken een pestherrie! De grijsruglijster en de langstaartroodmussen waren in de zomer van 1998 in de Hortus te zien. Beide soorten komen uit hetzelfde deel van China en zullen dus wel uit dezelfde volière ontsnapt zijn.

Vogels zijn het hele jaar door in stadstuintjes te zien en te horen. Vooral in het voorjaar is het een genot om zodra het licht begint te worden de verschillende vogels te horen zingen, vooral de merels. Op 4 januari 1999 waren de eerste koolmezen al de grenzen van hun territoria met zang aan te geven! Als men er de moeite voor neemt kan men binnen korte tijd de verschillende geluiden van de verschillende vogels herkennen. Ik dacht ooit dat dat heel moeilijk was, maar met een beetje oefening valt het best mee.

Men kan met een voedertafel, of met aan de gevel opgehangen vetbollen en slingers pinda's in de winter veel vogels lokken en van dichtbij bekijken. Op de voedertafel kan men heel fijn gesneden oud brood, strooivoer (ik gebruik altijd een mengsel van duivenvoer en "officieel" wintervoer), appels en eventueel meelwormen voor de

DRUKKERIJ • ZETTERIJ • REPROSERVICE

van Der Linden

OFFSET • LICHTDRUK • FOTOCOPIË • LEIDEN

Vliet 4^a-6 2311 RE Leiden Tel. 071-5120815 Fax 071-5133006

Ook interieur artikelen en zijden bloemen

HOSMAN Bloemsierkunst

Breestraat 115, tel. 5121192. t.o. het Stadhuis

insecteneters doen. Plaats er, als er geen open water in de buurt is, ook een schoteltje water bij. Als het vriest stellen de vogels heel fijn gemalen ijsblokjes op prijs, zodat ze toch voldoende water naar binnen kunnen krijgen. Zorg er wel voor dat de plank niet toegankelijk is voor katten, hoewel het niet vaak voorkomt dat katten een gezonde vogel verschalken. Ik heb zelf drie katten, en als die in totaal twee keer per jaar met een vogel thuis komen is het veel.

Wanneer de vorst definitief verdwenen is, moet u stoppen met het voeren van de vogels, in ieder geval met pinda's. Kool- en pimpelmezen worden lui en zoeken niet meer het juiste voedsel voor hun jongen, dat uit insecten moet bestaan. Jonge mezen kunnen pinda's niet of niet goed verteren en worden dan door de ouders dood gevoerd. Maar in de winter kunnen we genieten van zwartgele koolmezen, de blauwgele pimpelmezen, mussen, spreeuwen, merels, houtduiven, Turkse tortels, stadsduiven, vinken en groenlingen die in grote groepen komen foerageren. Is er daarna nog voedsel op de plank, dan komen er vogels die niet van zulke drukke bijeenkomsten houden, zoals de heggemus en het roodborstje. Het roodborstje wil zelfs geen ander roodborstje tegelijk in zijn gebied, een tweede zal snel weggejaagd worden.

Voor de vogels is het ook van belang dat er veel en goede nestgelegenheden zijn. Voor hollenbroeders als kool- en pimpelmezen zijn bij tuincentra nestkasten te krijgen. De pimpelmees is een stuk kleiner dan de koolmees en heeft zodoende een nestkast met een kleine vliegopening nodig, anders worden alle nestkasten ingepikt door de koolmezen. Voor winterkoninkjes moet er ergens achter in de tuin een grote bos losse takken worden weggelegd, die zo opgestapeld wordt dat er geen katten in kunnen kruipen. Ook mussen stellen een goede nestgelegenheden op prijs.

Het zal de meeste mensen niet ontgaan zijn dat de mus in aantal sterk afneemt, ook in de binnenstad. Waarom de mussenstand afneemt is niet geheel bekend, maar één van de oorzaken is het verdwijnen van geschikte nestgelegenheden, vooral in de buitenwijken. Mussen broeden graag onder losliggende dakpannen en die zijn in nieuwbouwwijken zelden meer te vinden. In de binnenstad zijn nog wel voldoende broedplaatsen, maar we moeten er wel voor waken (o.a. bij restauratie-

werkzaamheden) dat deze niet verdwijnen. Het zou jammer zijn als we deze typische stadsvogel zouden moeten missen. Veel mensen vinden het een oninteressant dier, juist omdat hij zo gewoon is, maar als men mussen een tijdje goed observeert, dan blijken het echter heel mooie vogels te zijn, met een leuk gedrag. Vooral verliefde mussen en elkaar de wijfjes betwistende mannetjes zijn een genot om naar te kijken.

Zeker zo algemeen als de mus is de spreeuw. De meeste inwoners van de stad vinden spreeuwen maar lastposten, vooral de opgeschoten jongen die zich in september 's avonds in grote groepen verzamelen in slaapbomen en dan eerst nog uren met elkaar de laatste nieuwtjes uitwisselen, waarbij ze een oorverdovend lawaai maken. Enkele jaren geleden werden ze iedere avond door de gemeente uit hun slaapbomen aan de Witte Singel verjaagd. Maar ook de spreeuw verdient onze bewondering. Hun verentooi is mooi gespikkeld en hun zang heel interessant. Ze zijn goede imitators en kunnen een hoop geluiden nadoen. Ik woonde vroeger in de binnenstad, achter de Burcht. Op zekere dag hoorde ik onder het raam van mijn kamer een kikker kwaken. Als ik van een ding zeker was, was het dat er op de Burcht geen groene kikkers leven. Toen ik het geluid van de kikker getraceerd had, bleek het een zingende spreeuw te zijn!

Nieuwkomers onder de broedvogels zijn de grote bonte specht en de staartmees. De eerste broedt ergens in de buurt van de Sterrenwacht. Ik heb het nest nog niet kunnen traceren, maar in ieder geval vond ik in het voorjaar van 1996 een doodgereden pas uitgevlogen jong in de Kaiserstraat. Staartmezen overwinteren in grote groepen in de Hortus. Ze zijn heel druk en maken een hoop lawaai, zodat men ze snel zal bemerken. Het zijn een beetje vaalroze meesjes met een opvallende lange, zwarte staart. Ze broedden in 1998 voor het eerst in de Hortus, in een lage conifeer bij de vijver. Op een gegeven moment zag ik een kat

	SPECIAALZAAK VOOR THERAPEUTISCHE ELASTISCHE KOUSEN BANDAGES, MEDISCHE HULPMIDDELEN
	Mevr. J.J. Dickhoff v.d. Linden
Ziekentfondsleverancier Geopend maandag 13-17 uur, dinsdag t/m vrijdag van 9-17 uur of na telefonische afspraak. Doezastraat 27 2311 HA Leiden Tel. 071-513 27 45	

die achter een staartmees aanzat. Ik wilde eerst ingrijpen, maar toen bleek dat de mees zijn achtervolger bewust voor de gek hield. Hij koos telkens positie op takken die voor de kat net buiten bereik lagen en lokte de kat op deze wijze steeds verder van het nest met de jongen. Vogels zijn slimmer dan wij denken (of katten dommer...).

Over geluidsoverlast gesproken, de meeuwen in de stad zijn berucht. Nadat de vos in de duinen sterk in opmars kwam, werden de op de grond broedende vogels zoals de zilvermeeuw naar andere gebieden verjaagd. In Leiden vonden ze op daken, o.a. van de Sterrenwacht en het oude Natuurhistorisch Museum aan de Raamsteeg plaats voor hun nesten. In 1998 is geprobeerd om met roofvogels de meeuwen te verjagen, maar dat is maar ten dele gelukt. De zondag voor kerstmis had ik een rondleiding in de Hortus; ik moest herhaaldelijk mijn betoog staken omdat de meeuwen me het spreken onmogelijk maakten. Het is overigens een misverstand dat de meeuwen vooral in de stad broeden omdat de bevolking de dieren voert. Braakballen van de meeuwen bij het museumgebouw bleken voor een groot deel uit krabbenresten te bestaan; waaruit blijkt dat veel meeuwen toch gewoon op zee foerageren. Maar ze zullen zeker niet nalaten om gebruik te maken van gemakkelijk verkrijgbaar voedsel zoals oud brood. Ganzen vormen overigens een heikel onderwerp. Er zijn er te veel, maar als de gemeente er een aantal probeert weg te vangen, komt de bevolking in opstand. Ik heb ze zelf al eens spottend de Leidse "Heilige Koeien" genoemd.

Kijk bij het voeren van eenden en ganzen ook eens naar de kauwtjes die langs de singels foerageren. Zij spelen een heel belangrijke rol in de stadsecologie: ze leven voor een groot deel van hondenpoep! Het is een vermakelijk, maar voor velen geen smakelijk gezicht om de kauwtjes de onverteerde resten van droogvoer uit de hondendoep te zien peuteren. Dankzij de vogels wordt de poep in kleine stukjes gehakt en kan zo makkelijk in de bodem oplossen.

Gedurende het jaar zijn er grote verschillen te zien in de soorten watervogels. In de lente - zwemmen er vrijwel alleen stadseenden, ganzen, meerkoeten, waterhoentjes en futen in de grachten. Ik vind de fuut, met zijn mooie afstaande veren op de kop, een van de fraaiste vogels in de stad. Futen zijn viseters en zullen dus niet op oud brood afkomen. De fuut is dankzij het schoner worden van het water algemeen geworden en is in nog geen eeuw van schuwe buitenvogel min of meer een tamme stadsvogel geworden. Ze hebben een territorium en in de stad zijn alle geschikte broedplaatsen bezet, dus het aantal zal nu niet meer stijgen. Voor de broedgelegenheid is het belangrijk dat er waterplanten in de grachten groeien die voor een deel boven het oppervlak uit steken, of dat er overhangende takken van de struiken aan de oever beschikbaar zijn.

In de winter kan men nog veel meer watervogels zien, zoals dodaarsjes (een klein soort fuut), kuifeenden en zelfs aalscholvers. Als het streng vriest en het buitenwater bevroren is, maar het water in de stad nog open (vooral onder invloed van het koelwater van de energiecentrale) kan men heel bijzondere waarnemingen doen. In 1997, tijdens de elfstegentocht, zwommen er in de stad nog een zeer zeldzame witoogende, grote zaagbekken en nonnetjes.

Literatuur:

Johnson, L., 1994. *Vogels van Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten*. Thieme, Baarn.
Venverloo, C., 1988. *Hortusmuziek en vogelleven. Mededelingen uit de Leidse Hortus Botanicus, februari 1988: 4-5.*

Hans Adema, Hortus Botanicus

FIRMA DE GEUS

Specialiteiten: *Boerenkaas - Wijnen - Dilettantkelen*

DOEZASTRAAT 8 - 2311 HB - LEIDEN

ITALIAANSE KLEERMAKERIJ

Sartoria d'Alessandro

handgemaakte kostuums, kostuums op maat
nieuwe rij 35 leiden 071-5147565

Vinger aan de pols

Het bouwplan voor de hoek *Rapenburg/Nieuwsteeg*, waar een instrumentenmakersschool uit de dertiger jaren staat, heeft in Leiden zeer veel commotie gewekt. In opdracht van de nieuwe eigenaar, aannemer Niersman uit Voorschoten, heeft architect B. Veldman een ontwerp gemaakt dat nu circuleert binnen de gemeente (zie elders in deze krant). De heer Veldman heeft uitgebreid opheldering gegeven omtrent dit plan. Het bestuur van de wijkvereniging ziet als positief punt het bevorderen van de woonfunctie van de wijk: boven het geplande kantoor op de begane grond zouden appartementen komen. Maar de hoge voor- en zijgevels, het kleine dakoppervlak en vooral het "torentje" op de hoek, waardoor het aanzicht nog hoger zal lijken, zullen een flink optisch blok vormen. Vanuit de buurt en tot in de verre omtrek zijn bezwaren gekomen van bewoners. Het bestemmingsplan van de Pieterswijk voorziet niet in de (for)maten van bouwen van dit plan. Het bestuur is niet a priori tegen nieuwbouw, ook niet aan het Rapenburg, waar tenslotte ook panden uit verscheidene eeuwen staan, maar de gemeente en m.n. de monumentenbeheercommissie zouden dit plan zorgvuldig moeten beoordelen (zie ook het artikel van de heer Kruijshaar, elders in deze krant).

De Aalmarktplannen zijn minder vergevorderd, maar hebben ook al veel reacties bij bewoners gewekt. De brief van de Vereniging aan de gemeente en een brief van bewoners van de Boommarkt zijn elders in dit nummer opgenomen. De gemeente maakt een inventarisatie van alle reacties. Op 27 mei wordt over de Aalmarkt een aparte bijeenkomst georganiseerd in Stadslokaal Burgerzaken.

Op groengebied is te melden dat op 24 maart, Nationale Bomendag, de nog missende linden aan de *Vliet* zijn geplant, met hulp van leerlingen van de Lucas van Leyden school. Ook de tuin van het gemeentearchief wordt dan hersteld. Op het terrein van de *Hortus* is de cactuskas afgebroken, waardoor de orangerie weer veel beter te zien is. De Libanonceder op het voorterrein zal pas in het najaar worden verplant.

De afdeling stedenbouw heeft een uitgewerkt concept van de eerste fase van de *herinrichting van de Pieterswijk* aan wethouder Van Rij gepresenteerd, in overleg met de afdeling monumenten. Deze fase omvat de hele Herensteeg en Salomonsteeg en verder het "oude" deel van Nieuwsteeg en de Kloksteeg vanaf het Rapenburg tot aan het Pieterskerkplein; aan de Scheepmakerssteeg zou alleen onderhoud worden gepleegd. De andere stegen behouden in dwarsdoorsnede een vijfdeling: (privé)stoep in de huidige steensoort, dan een stoepstrook in rijsteen- of klein waalformaat, dan een rijstrook van keien in halfsteensverband, en dan weer stoep en (privé)stoep. Aan weerszijden van de keienstrook komt elke paar meter een smal putje zoals ook langs de stoep in de Breestraat. De Leidse paaltjes verdwijnen, net zoals het waaierverband. De gemeente heeft verzekerd dat dit niet ook automatisch zal gebeuren op andere plekken in de Pieterswijk. De Salomonsteeg zou ditzelfde profiel krijgen, dus keien in plaats van het waalformaat in de rijstrook. Als de wethouder zijn goedkeuring geeft aan dit plan worden de bewoners nog geraadpleegd.

Verzonden Brieven

Er is een brief naar de gemeente gestuurd over het bouwplan *Rapenburg/Nieuwsteeg*, waarin wij vragen om zeer zorgvuldige afweging van de bezwaren die omwonenden en andere belanghebbenden hierover uiten, en om de monumentenbeheercommissie dit plan uitgebreid te laten toetsen; wij leggen er de nadruk op dat het hier om de binnenstad, dus beschermd stadsgezicht gaat.

Franceline Hendrikse-Pompe

RIJSTTAFELN IN
INDONESISCH RESTAURANT

ANAK BANDUNG

Wellicht de lekkerste rijsttafel

Dagelijks geopend van 17.00 -23.00 uur.
GARENMARKT 24A, 2311 PJ LEIDEN
TELEFOON 071-512 53 03

Reactie Aalmarktplannen

Het bestuur van de wijkvereniging heeft over de Aalmarktplannen een uitgebreide brief naar de gemeente gestuurd. De integrale tekst volgt hieronder.

De recente Aalmarktplannen zijn van groot belang voor de stad Leiden en de huidige en toekomstige bewoners van de Leidse binnenstad. Het bestuur van de Wijkvereniging Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west maakt daarom graag gebruik van de gelegenheid om op deze plannen een eerste reactie te geven in de vorm van:

- 1) het blijf geven van waardering voor een aantal aspecten;
- 2) het uiten van zorgen over het handhaven van het kleinschalige, historische karakter en de woonfunctie van de buurt;
- 3) het formuleren van criteria waaraan concretere plannen zullen worden getoetst.

ad 1. Waardering

De Vereniging is ingenomen met de uitgangspunten van de gemeente zoals vastgesteld door de Raad op 9 juni 1998. De nadruk op het historisch stadsgezicht, de kleinschalige structuur en het behoud van monumenten kan op onze instemming rekenen. Ook doet het ons genoeg dat er een eind lijkt te zijn gekomen aan de verwaarlozing van het plangebied. Ten slotte uiten wij onze bewondering voor het idee van het nieuwe Waagplein.

Ad 2. Zorgen

De eerder genoemde uitgangspunten van de gemeente lijken in strijd met het grootschalige karakter van het plan. Wij maken ons dan ook grote zorgen of het met dit mega-project zal lukken de kleinschalige, historische structuur van de buurt te handhaven, gezien de plannen voor het aanleggen van een parkeergarage, grootschalige winkel-eenheden, een disco en een bioscoop enerzijds en anderzijds het terugbrengen van de woonfunctie en het afbreken van de Aalmarktschool. De volgende vragen werpen zich op:

- hoe wordt voorkomen dat de Aalmarkt, zeker na het verdwijnen van de Aalmarktschool en andere panden, het voorkomen krijgt van een winkelcentrum in een willekeurige nieuwbouw-

wijk? Waarom wordt de bestaande, gezichtsbepalende gevel van de Aalmarktschool niet gehandhaafd en geïntegreerd in de plannen?

- hoe kan overlast van uitgaanspubliek worden voorkomen?
- hoe worden verkeersstromen van en naar de parkeergarage afgehandeld, zonder overlast voor de buurt?
- hoe wordt laad- en losverkeer van nieuwe en oude winkels, horeca en uitgaansvoorzieningen afgehandeld, zonder overlast voor de buurt?
- hoe haalbaar zijn de ingrijpende plannen gezien de oudheidkundige en archeologische waarde van het gebied?

Daarnaast maakt de vereniging zich zorgen over de woonfunctie van de buurt. De gemeente heeft in eerder overleg aangegeven dat het aantal bewoners in de binnenstad de laatste jaren, na een eerdere ontvolking, is toegenomen. Zowel gemeente als bewoners vinden dit een goede ontwikkeling, al is het maar uit overwegingen van veiligheid. Voorkomen moet nu worden dat die toegestroomde bewoners het gebied weer worden uitgejaagd, of door het ontbreken van woon-gelegenheid, of door een onleefbaar woonklimaat. De vereniging pleit dan ook voor een vernieuwde integratie van de woonfunctie in de binnenstad, naast de andere functies. Dit betekent dus voldoende woningen, zichtbare woningen (niet weggemoffeld op driehoog achter) en een aangenaam woonklimaat.

Ad 3. Criteria

Bij het formuleren van criteria ter toetsing van bouwplannen en dergelijke in de wijk let de vereniging met name op de volgende aspecten:

handhaven van het karakter buurt

- de woonfunctie in relatie tot andere functies van de binnenstad;
- het kleinschalige karakter;
- het historische karakter, waarbij rekening wordt gehouden met eisen van de tegenwoordige tijd.

parkeren, verkeer en vervoer

- pleiten voor autoluwe karakter buurt met beperkte toegangsmogelijkheden voor auto's;
- bevorderen gebruik andere vervoermiddelen.

leefbaarheid

- bestrijden overlast van evenementen, uitgaansgelegenheden en horeca;

belang groen in de wijk;

- belang onderhoud en schoonhouden van de wijk.

procedures

- toetsen bouwplannen aan voorschriften en bestemmingsplannen;
- betrokkenheid bij het tot stand komen van een nieuw bestemmingsplan.

Ten aanzien van de Aalmarktplannen, maar ook in het algemeen, benadrukt de vereniging het belang van een zorgvuldige omgang met de bewoners van het gebied. In de buurt bestaat grote onrust over de plannen. Bewoners worden in de pers geconfronteerd met ontwerpen die directe consequenties hebben voor hun woonsituatie. In dezelfde pers wordt de nadruk gelegd op instemmende reacties. Bewoners hebben dan ook de indruk dat zij niet serieus worden genomen, dat er niet naar hen wordt geluisterd en dat ze niet voldoende worden geïnformeerd. Ik dring er dan ook op aan dat de gemeente rekening houdt met de belangen en opinies van bewoners, maar ook dat ze persoonlijk worden benaderd, snel informatie krijgen en laagdrempelig met hun vragen terecht kunnen. Het even geopende informatiepunt op hoek Vrouwensteeg/Apothekersdijk leek een aardig initiatief. Andere vormen van communicatie, zoals folders en overleg met besturen van wijkverenigingen zijn natuurlijk heel nuttig, maar kunnen het directe contact van betrokkenen met gemeente niet vervangen.

Met deze bijdrage geeft de wijkvereniging aan dat zij zal blijven participeren in het debat over de toekomst van de Leidse binnenstad en erop vertrouwt dat zij, met de bewoners van het Aalmarktgebied, in verdere discussies zal worden betrokken. Ik zie uw antwoord op bovenstaande vragen en suggesties met belangstelling tegemoet en vertrouw er ook op dat de betrokken wethouder(s) bereid zijn op een bewonersbijeenkomst in gesprek met de buurt te gaan.

Hans Slot, voorzitter

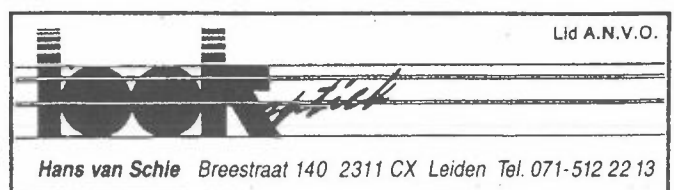
Ook veel buurtbewoners hebben gereageerd. Hierbij de tekst van een brief van bewoners van de Boommarkt.

Donkere wolken boven de Rijn

Vroeger zeiden we wel eens tegen elkaar, dat het leuk zou zijn om later in het hartje van Leiden te gaan wonen: als de kinderen de deur uit waren. Manlief zou dan stoppen met zijn baan en van z'n uit de hand gelopen hobby, boekbinden, zijn beroep maken. Daar zouden we dan een bedrijfspandje voor moeten aanschaffen. We stelden wel onze eisen. Het moest een ruim huis zijn, zodat de kinderen (mét aanhang) altijd konden komen logeren. Ik ben een pietsje een claustrofoob, dus een beetje uitzicht was ook een voorwaarde. Ook moest er op zijn minst een klein plaatsje zijn waar we samen buiten konden zitten. En de boekbinder wilde ook cursussen in het boekbinden geven, zodat parkeergelegenheid in de buurt handig zou zijn. Tenslotte mocht het ook niet té veel geld gaan kosten... Kortom, een schaaap met vijf poten!

Toch hadden we op een dag zo maar beet. Een mooi huis aan de Boommarkt: tenminste, dat zou het kunnen worden, na het wegwerken van wat in de makelaarsadvertentie *enig achterstallig onderhoud* werd genoemd... We kochten het, verbouwden ons twee jaar lang absoluut te pletter, maar nu staat er dan ook een prachtig pand, met beneden een atelier voor de boekbinder en boven een heerlijk ruim huis.

En wat vinden we het verrukkelijk wonen in Leiden, midden in de stad met een fraai uitzicht op de altijd woelige Rijn. We genieten nog alle dagen van de levendigheid van deze studentenstad, ontdekken nog steeds nieuwe details aan al die verschillende geveltjes en stadsgezichten. Ik doe alle boodschappen in buurtwinkeltjes en op de markt en fiets naar mijn werk. De boekbinder bindt en restaureert er lustig op los en al met al hebben we nog geen moment spijt gehad van deze nieuwe fase in ons leven.

Tot... het Aalmarktproject, door de gemeente gepresenteerd op een kleurige folder, met een forse klap bij ons in de bus viel. Natuurlijk wisten we wel dat de gemeente plannen had met het gebouw van het hoogheemraadschap. Maar, of die parkeergarage er zou komen, was, zo hadden we begrepen, nog helemaal niet zeker. Bovendien zou dat op zijn minst nog vele jaren duren en het gebouw ligt ook nog eens een meter of vijftig verderop.

Tot onze grote schrik zagen we nu in de folder, dat in de concept-Aalmarktplannen, de in- en uitgang van de (ondergrondse) Boommarktgarage pal voor onze voordeur is gepland! Vanzelfsprekend hebben we ons verder in de Aalmarktplannen verdiept en sindsdien hangen er donkere wolken boven de Rijn. En niet alleen vanwege de parkeergarage voor onze deur...!

Dat er iets aan de Aalmarkt moet gebeuren is duidelijk, maar de gemeente schetst wel met een erg dik potlood en, nog erger, gumt met een erg grote gum. Veel gebouwen, waaronder hele oude en sfeerbepalende panden, dreigen te worden opgeofferd aan het voor de gemeente blijkbaar vaststaande gegeven dat "het voor de herontwikkeling noodzakelijk is om panden ter discussie te stellen"(een eufemisme voor slopen!). Dus, als we niet oppassen, is er straks geen historisch centrum meer, waar we kunnen genieten van rijen geveltjes die al eeuwenlang broederlijk tegen elkaar aanleunen. Dan zijn er geen knusse buurtwinkeltjes meer. Dan is er her en der fors gesloopt, dan is er een nieuwe brug gebouwd en dan hebben we een "aaneengesloten en vooral ook commercieel winkelfront" in plaats van een oude school op de Aalmarkt. De gemeente geeft zelf aan dat "een goede oplossing voor de gangbare bevoorrading vooralsnog niet mogelijk is". Dus zitten we straks ook met een enorm verkeersprobleem. Tenminste, als we niet oppassen!

Natuurlijk zijn de cursiefgedrukte citaten uit het grotere verband van de tekst van het schetsontwerp gehaald. Maar deze citaten geven wel heel treffend weer wat mijn grote angst is voor waar het met óns Leiden naar toe zal gaan: naar de commerciële bliksem!

Liesbeth Boswinkel, Boommarkt 9,
Tel: 5 144 812.

Parkeren, meer faciliteiten of kan het ook anders?

Hebben we werkelijk behoefte aan meer parkeerplaatsen voor bezoekers van de Leidse binnenstad? De huidige capaciteit, de verschillende parkeergarages (zonder rekening te houden met bijvoorbeeld het openstellen van de universiteitsgarage onder het gebouw aan de Witte Singel), terreinen en plekken voor betaald parkeren zijn volgens een recent gehouden onderzoek alleen vol op de koopavond en tijdens spitsstijd op de zaterdagmiddag. In totaal misschien gedurende 4 uur in de week! De rest van de tijd is er dus altijd een parkeerplek te vinden. Meer (dure) parkeerplekken lijken nauwelijks economisch verantwoord. Natuurlijk is er een verdere groei te verwachten van de auto-mobiliteit, maar waarom voor de topmomenten niet voortborduren op het succes van het Haagwegterrein. De frequent heen en weer rijdende busjes (vaak tot 24.00 uur! - hulde) laten zien dat automobilisten onder die voorwaarden bereid zijn de auto buiten de binnenstad te parkeren. Is het geen idee een dergelijke service uit te breiden naar buitenwijken van Leiden om mensen aan te moedigen helemaal niet meer of veel minder met de auto naar de binnenstad te komen? Hoge frequentie is hierbij een voorwaarde en als het gaat om zeer frequent (en betrouwbaar) transport, laten we niet vergeten dat er nog steeds plannen zijn voor een tram door de Breestraat te laten gaan (de lightrail verbinding Gouda-Noordwijk). Als die tram iedere 7,5 minuut rijdt, wie kiest er dan niet voor om snel en comfortabel afgezet te worden voor het stadhuis, bijna op de markt en op minder dan 5 minu-

BURGERSDIJK & NIERMANS

» TEMPLUM SALOMONIS «

BOEKHANDEL • ANTIQUARIAAT

VEILINGHUIS

SINDS 1894

NIEUWSTEEG 1, 2311 RW LEIDEN 071 • 512 10 67
WEB-SITE: WWW.B-N.NL

ten lopen van de Haarlemmerstraat. Een dergelijk alternatief moet wel vrij baan krijgen en niet voortdurend opgehouden worden door files die ongewijfeld gaan ontstaan indien de zoveel besproken Aalmarktgarage wordt gerealiseerd. Als Leiden per se onder de grond iets wil bouwen, is dan de buurt van Molen de Valk/Lammermarkt niet veel logischer omdat op deze plek veel meer ruimte is voor een filevrije aan- en afvoer van het verkeer? Maar liever helemaal geen nieuwe parkeergarage in de binnenstad, want wanneer wordt in Leiden eindelijk gebroken met het idee dat bijna iedere plek per auto moet kunnen worden bereikt en dat dit één van de belangrijkste voorwaarden is om te komen tot een versterking van de economische ontwikkeling van de binnenstad. Andere steden laten zien dat hoogwaardig en dus frequente vormen van publiek transport een prima alternatief kunnen zijn.

Hans Slot

Pieterswijkstraat tentoonstelling: herhaalde oproep

In de vorige 'Hart van de Stad' deden wij een oproep aan alle Pieterswijkbewoners. De kunstenaarsvereniging Ars die ook in de wijk gevestigd is, is voornemens een tentoonstelling te maken over de wijk waaraan de wijkbewoners zelf kunnen bijdragen. Die tentoonstelling is in juni. Wij vroegen u in het vorige nummer al om foto's, voorwerpen etc. die te maken hebben met de Pieterswijk. Wilt u nog eens kijken of u wat vindt? En wilt u dat dan tijdelijk aan ons afstaan? Deze objecten worden dan opgenomen in de tentoonstelling die verder zal bestaan uit werk van onze leden. Uiteraard zijn uw eigendommen voor de duur van de expositie verzekerd. U kunt ons berichten door een briefje in de bus te gooien bij ARS, Pieterskerkgracht 9, t.a.v de tentoonstellingscommissie.

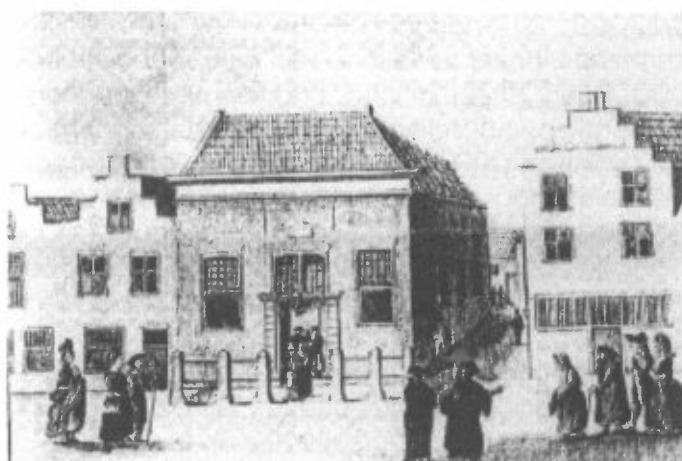
Christiaan van Tol en Joke Elzinga

Leids schilder- en tekengenootschap
"ARS AEMULA NATURAE"
Dag- en avondkursussen

- akwarelleren	- tekenen
- modeltekenen	- etsen
- boetseren	- schilderen

Pieterskerkgracht 9, Leiden
Inlichtingen, tel.: 071-514 07 84

De Joodse Gemeente in Leiden

Als beloning voor het moedige verzet van de Leidenaren tegen de Spanjaarden in 1574 schonk de Prins van Oranje aan Leiden een universiteit en, als eerste boek, aan de universiteit een Hebreeuwse bijbel. Niet lang na de oprichting werden al enige joodse bewoners binnen de stad gesignaleerd. Lang voordat er sprake was van een joodse gemeenschap waren deze in Leiden terecht gekomen vanwege de universiteit. David Pina en Mozes de Pinedo, die rond 1680 medicijnen studeerden, lieten hun dissertaties drukken bij de Leidse uitgever Johan Enschede.

De oprichting van een *kehille*, een joodse gemeenschap, kwam iets later. In 1719 kregen de joodse burgers het recht om een eigen begraafplaats te kopen. De aankoop van het eerste huis ten behoeve van een *sjoel* (synagoge) en een *mikwe* (vrouwenbad) aan het Levendaal dateert uit 1723. De gemeenschap groeide gestaag, maar haar bestaan was niet altijd gemakkelijk. In 1807 werd door de ontploffing van het kruitschip de *sjoel* zwaar beschadigd en de school vernield. Onder de talloze slachtoffers bevonden zich de vrouw van onderwijzer Hagens en hun vier kinderen. Op de begraafplaats van de gemeenschap in Katwijk liggen alle joodse slachtoffers van die ramp in een gemeenschappelijk graf. In de jaren dertig van deze eeuw was er sprake van een kleine, maar welvarende *kehille*.

Ondanks de oude banden klonken er vanuit de Leidse universitaire wereld niet altijd aardige geluiden door naar de joodse gemeente. Professor Oort, hoogleraar Israëlitische Oudheden, liet

zich aan het einde van de 19e eeuw in een artikel honend uit over de talmoed en haar rabbinale beslissingen. Evenmin vrij van antisemitisme waren uitspraken van Bolland, de vermaarde hoogleraar in de wijsbegeerte. Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog werden in 1940 in Nederland de eerste maatregelen uitgevaardigd tegen de joodse bevolking. De Leidse universiteit werd, zoals overal elders in Nederland, geconfronteerd Ariërs-verklaringen. De hoogleraren Cleveringa, Telders en Boeke weigerden zich van hun joodse collega's te distantiëren. Hun verzet baatte niet. De collega's Davids, Meijers en Gans werden op last van de Duitse bezetter ontslagen. Studenten protesteerden hiertegen en Cleveringa hield op 26 november zijn beroemd geworden redevoering voor zijn studenten, die hij geheel wijdde aan de ontslagen Meijers "... deze nobele en ware zoon van ons volk, deze mens, deze studentenvader, deze geleerde ...". Duizenden lazen zijn moedige woorden; Cleveringa zelf werd gearresteerd en acht maanden gevangen gehouden. Niet de gehele universiteit protesteerde zo moedig. In 1941 circuleerde een oproep van het College van Curatoren en van de Rector en Assessoren: "Nu de hoop van verzet ijdel is gebleken, blijft ons niets anders over dan ons hierbij neer te leggen en op geen enkele wijze in verzet te komen tegen de genomen maatregelen". In 1941 promoveert nog één jood, in de kamer van de rector, in aanwezigheid van tien personen, inclusief de beide paranimfen. In hetzelfde jaar werden alle leden van de kehille die nog niet waren ondergedoken gedeporteerd. Slechts de gemengd gehuwden mochten blijven.

Na de oorlog waren er nog maar weinig joden in Leiden. De eerste jaren werden er nog wel sjoel-diensten gehouden. Maar uiteindelijk verging het de kehille Leiden niet veel anders dan in die andere joodse gemeenten in Nederland. Hoewel, Leiden heeft een joods studentenhuus, aan het Levendaal en een Joods Studiecentrum.

Dit artikel is een verkorte versie van het hoofdstuk over Leiden in: Het was maar kort, Over de Joodse Gemeenten in Nederland, 1994, Lody B. Van den Kamp, Zoetermeer, Uitgeverij Boekencentrum. De afbeelding komt ook uit deze publicatie. Geïnteresseerden in de joodse gemeente in Leiden kunnen contact opnemen met de Nederlands Israëlitische Gemeente Leiden, Levendaal 14, 2311 JL Leiden

Bestrating Vliet

Eén historische plek in Leiden die op dit moment wordt gerehabiliteerd, is de Vliet. Overleg met omwonenden vindt tot genoegen van de wijkvereniging regelmatig plaats. Een zorgwekkend aspect is echter de wijze waarop de Vliet wordt herbestraat. Het valt iedere keer weer op hoe bepalend het bestratingspatroon is voor het karakter van een buurt. De nieuwe 'Nieuwe Rijn' is bij voorbeeld eentoniger geworden. Behalve door het ontbreken van stoepranden komt dit door het materiaal dat is gebruikt en door het gekozen bestratingspatroon. Het elleboogverband werkt deze eentonigheid in de hand.

Hans Slot

Oude situatie, foto Wim Kruijshaar

Nieuw situatie, montage Wim Kruijshaar

Rapenburg/Nieuwsteeg

Op 21 december is een bouwplan bij Burgemeester en Wethouders voor de voormalige Instrumentmakerschool ingediend. Het plan omvat de verbouwing van het bestaande pand tot een geheel nieuw gebouw met drie etages met zes appartementen en een kantoorruimte op de begane grond. Om dit te realiseren wordt de daklijn over het gehele pand ruim 2,5m hoger dan het bestaande dak. Mede hierdoor wordt het nieuwe pand qua volume bijna twee keer zo groot als het huidige.

Normaliter wordt de Vereniging Pieters- en Academiewijk en Levendaal door de gemeente mondeling van belangrijke ontwikkelingen tevoren op de hoogte gesteld. Dit is met dit plan helaas niet gebeurd. Het eerste plan werd in juni 1998 ingediend en door de Welstandscommissie afgewezen. De commissie oordeelde dat het plan gezien de hoge kwaliteitseisen op een eerste klas lokatie in het

beschermd stadsgezicht, met onder andere een vergroting van de massa en schaal onvoldoende allure heeft en detoneert ten opzichte van de aangrenzende bebouwing. De commissie geeft de architect in overweging bij een verbouwing meer rekening te houden met de bestaande beeldkwaliteiten van deze belangrijke plaats.

Het bouwplan is daarna nog zes keer in de Welstandscommissie aan de orde geweest. Deze commissie heeft op 16 november 1998 met dit ingediende bouwplan ingestemd. Het bouwplan voldoet echter niet aan het huidige bestemmingsplan. De hoogte, breedte, goothoogte en ook het dak zijn daarmee niet in overeenstemming mee. Uit de bestektekening blijkt dat het peil waaruit de diverse hoogten worden bepaald niet volgens de voorschriften van het bestemmingsplan is gehanteerd. Het ligt voor de hand dat het College van B&W beslist niet af te wijken van het bestemmingsplan en de bouwvergunning weigert. Zou het College onverhoopt besluiten toch hieraan medewerking aan het realiseren van het plan te willen verlenen, dan kan zij met toepassing van

• Huizen • Flats

Bemiddeling bij aan-/verkoop, huur/verhuur.

• Bedrijfs o/g

d.m.v. moderne methodes en apparatuur optimale kans om snel te slagen.

• Beheer Huur Incasso

Van verhuurde huizen, al of niet gemeubileerd of gestoffeerd.

• Taxaties Beëdigd Taxateur

Bij aankoop hypotheek aanvragen, successie aangiften enz.

• Hypotheken

Een aan Uw persoonlijke omstandigheden aangepaste hypotheek is erg belangrijk.

• Verzekeringen

Brandverzekeringen, W.A. verzekeringen, Auto's, Pensioenen, Levensverzekeringen enz.

Z **ZAALBERG**
makelaardij

Korevaarstraat 35, 2311 JT Leiden
Tel. 071-5149147 Fax 071-5128257
Postbus 277, 2300 AG Leiden

**Zonder dat uw of onze burens daar last van hebben
verzorgt danssalon In Casa uw borrel of feest
vanaf 50 personen**

in Casa

Lammermarkt 100 - Leiden
Tel. 071-5130445 / 5124938
Fax 071-5143956
<http://www.xs4all.nl/~incasa>

Bedrijfsevenementen
Personeelsfeesten
CD/muziek - presentaties
Dealer/bedrijfsdagen
Productpresentaties
Themafeesten/modeshows
Recepties/bruiloften
Afstudeerborrels/feesten
Jubilea/reunies

artikel 50 lid 5 van de Woningwet een besluit nemen tot het verlenen van een bouwvergunning. Het bouwplan moet dan voor inspraak ter inzage worden gelegd conform de procedure van artikel 19 van de Wet Ruimtelijke Ordening. Na afweging van de inspraakreacties kan B&W besluiten bij Gedeputeerde Staten een verklaring van geen bezwaar voor het verlenen van de vergunning te vragen. In deze procedure is ook het advies van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg vanwege het Beschermd Stadsgezicht vereist. Tegen het besluit van B&W om de bouwvergunning te verlenen kunnen bezwaarschriften worden ingediend.

Inmiddels zijn er op dit bouwplan vele verontruste reacties gekomen. Ook zijn er reeds bezwaren bij de gemeente ingediend. In het Leids Dagblad van 18, 19, 20, 24, 25 en 26 februari j.l. zijn een aantal artikelen over dit bouwplan gepubliceerd. De verontrusting (van onder meer wethouder monumentzaken A. Pechtold) en de bezwaren van bewoners en andere betrokkenen met liefde voor de oude binnenstad over dit bouwplan zijn in deze artikelen voldoende duidelijk naar voren gebracht.

Voor een goede afloop en toekomst zijn de volgende overwegingen van belang. De Vereniging en bewoners eventueel te samen met anderen (bijv Vereniging Oud Leiden) dienen zich nog actiever en deskundiger met dit en soortgelijke planontwikkeling in onze oude wijken bezig te houden. De reeds gebleken vele reacties geven hoop dat ook de Vereniging zich actief zal inzetten voor het verwerpen van deze bouwvergunning en met bewoners een plan zal voorbereiden tot en met een procedure bij de Raad van State.

De Vereniging zal op zeer korte termijn met het gemeentebestuur in overleg moeten treden om de gang van zaken met dit bouwplan te bespreken. Daarbij dient te worden vastgelegd dat informatie over planontwikkeling in onze wijken tijdig en gestructureerd zal worden doorgegeven. Eveneens zal in dit overleg de evaluatie van de besluitvorming van haar Welstandscommissie aan de orde dienen te komen. Dit terzake van de volgende punten:

- is het niet voor alle partijen beter dat de Welstandscommissie een bouwaanvraag die afwijkt van het bestemmingsplan, eerst ná dat de politieke besluitvorming over een eventuele medewerking aan een wijziging van het bestemmingsplan is vastgesteld, in behandeling neemt
- heeft de Welstandscommissie bij de behandeling van deze bouwaanvraag de aspecten waarop zij acht moet slaan bij haar besluitvorming consistent gehanteerd en haar beslissing deugdelijk gemotiveerd.

De commissie heeft het eerste plan met nagenoeg precies dezelfde "compositie van de aanvraag, met onder meer een vergroting qua massa en schaal", als het door haar uiteindelijk goedgekeurde en thans ingediende bouwplan, afgewezen op grond van "onvoldoende allure en detoneert ten opzichte van de aangrenzende bebouwing met zeer hoge wandkwaliteit". Bij consistente hantering van de beoordelingsgrondslagen zou het thans ingediende bouwplan evenzo tot afwijzing hebben moeten leiden. De motivering dat dit plan wél aan de grondslagen voldoet is niet deugdelijk.

Wij helpen elke week honderden mensen

aan het werk!

Zullen wij ook voor u

aan het werk gaan?

Luba Lelden

Kort Rapenburg 10,
tel. 071-5140341

Luba
Uitzend
Buro
LUBA

**LUBA . MENSEN WAAR JE
WAT AAN HEBT .**

De Avonden
RESTAURANT

CHOORLAMMERSTEEG 1 D
APARTE RUIMTE VOOR GROEPEN
TOT ± 30 PERSONEN.
TELEFOON : 071- 5144000

"J. ZIERIKZEE"
MAATSCHOENMAKERIJ

H. P. H. NUSTELING
BAKKERSTEEG 3
2311 RH LEIDEN
TEL. 071-5131156

Ook zou er bij de gemeente op aangedrongen kunnen worden alle bouwaanvragen (dus ook voor niet-monumenten) binnen het beschermd stadsgezicht gebied ter advies voor te leggen aan zowel de Monumentenbeheerscommissie als aan de Welstandscommissie.

Daarnaast moet de gemeente verzocht worden de zorg voor het beschermde stadsgezicht beter te garanderen. Hierbij dient te worden gevraagd naar de stand van zaken met betrekking tot het verzoek aan de Rijksdienst voor de Monumentenzorg de vigerende bestemmingsplannen als beschermend in de zin van de Monumentenwet te laten gelden.

Wim Kruishihaar

Uit de landelijke pers

Paul Schnabel, tot voor kort hoogleraar geestelijke gezondheidszorg en sinds ruim een half jaar directeur van het Sociaal en Cultureel Planbureau, in een interview met Elsevier (23-1-1999) over uitgaansgeweld:

"We overbelasten onze binnensteden; er is zeven dagen per week wat te doen. Er trekken steeds meer mensen naar toe zonder dat de ruimte groter wordt."

"De woonfunctie van de binnenstad neemt af, de feestfunctie toe. De houding van gemeenten is dubbelzinnig: de festivalisering van de stad brengt geld in het laatje".

"Door de ruime sluitingstijden genieten stappende jongeren een grote mate van vrijheid en komt het uitgaansleven laat op gang. Drank is goedkoop en de entreprijzen zijn laag in vergelijking met zuidelijke landen. In die zin zijn de binnensteden hier één grote laagdrempelige pub, maar dan met vrijwel ongelimiteerde openingstijden".

"De angst (*bij overheden; red.*) om voor conservatief of restrictief door te gaan is groot, en niet alleen in Amsterdam".

Nieuwe bestuursleden gezocht

Zoals uit deze krant maar weer in blijkt, is de Leidse binnenstad een prachtige plaats om te wonen. Iedereen die geïnteresseerd is in cultuur, historie, architectuur en zelfs natuur kan zijn hart ophalen. Juist door zijn aantrekkelijkheid voor verschillende bestemmingen wordt de woonfunctie van de binnenstad nogal eens bedreigd.

Evenementen bieden vertier, maar ook overlast. Bouwplannen bedoeld ter verbetering en verfraaiing van de binnenstad, zijn niet altijd in harmonie met de omgeving. Het Aalmarktproject richt zich op een verwaarloosd stuk binnenstad, maar kan door grootschalige nieuwbouw en het opwekken van verkeersoverlast die binnenstad ook onherstelbaar schaden.

Als bestuurslid van de wijkvereniging Pieters- & Academiewijk en Levendaal-west bent u nauw bij al deze ontwikkelingen betrokken. Reden genoeg om u bij een van de bestuursleden te melden als nieuw bestuurslid. Het bestuur vergadert een keer per maand. Ieder bestuurslid heeft daarbuiten een eigen aandachtsgebied. Uw interesse, kennis en ervaring telt vanzelfsprekend mee bij de keuze van dit veld. Maar ook voor praktische zaken als het bezorgen van deze krant kunnen wij ondersteuning gebruiken. Uw inbreng is hard nodig.

Ineke Stoop

Het Bestuur van de Vereniging voor Pieters- en Academiewijk en Levendaal-West is sinds oktober 1998 samengesteld als volgt:

naam	functie of aandachtsgebied	adres	postcode
Hans Slot	voorzitter, horeca	Langebrug 20 F	2311 TL
Ineke Stoop	secretaris	Aalmarkt 13	2311 EC
Jan Dul	penningmeester	Rembrandtstraat 6	2311 VW
Franceline Hendrikse-Pompe	bouwen, wonen, verkeer	Vliet 33	2311 RD
Jessica de Lannoy	evenementenbeleid	Hoefstraat 11	2311 PN
Carlo van Praag	Hart van de Stad krant	Hoefstraat 65	2311 PR

Het adres van de Vereniging is: Postbus 11016 2301 EA Leiden

Erevoorzitter: R.J. van Crujzen

Erelid: J.J.M. Gerritsen

Bij deze geeft (naam): ..... telefoon: .....
 adres: ..... postcode: ..... met ingang van: .... zich op als
 lid/donateur van de Vereniging voor Pieters- en Academiewijk en Levendaal-west, en verklaart
 de contributie/donatie ad f ..... te hebben overgemaakt op giro 366 44 16 van de vereniging.

Leiden, ... (datum)

..... (handtekening)

De contributie bedraagt per jaar f 10 per gezin of f 7,50 voor eenpersoonshuishoudens.

Opgaven afgeven bij een van de bestuursleden of zenden aan Postbus 11016, 2301 EA Leiden